

Koffein og brystkreftisiko

I en prospektiv kohortstudie var det ingen sammenheng mellom koffeininntak og risiko for brystkreft [Arch Intern Med 2008; 168: 2022–31]. Men studien viste at det var en mulig økt risiko for godartet brystsykdom eller svulster som var østrogen- og progesteronreseptornegative eller større enn 2 cm hos de kvinnene som fikk i seg mest koffein.

38 432 kvinner over 45 år ble inkludert i studien og fulgt opp i ti år. I løpet av denne perioden fikk 1 188 av disse invasiv brystkreft.

Genuttrykk i tumorstroma predikerer prognose

Karsinomer består av neoplastiske celler og bindevevsceller, såkalte stromaceller. Det er tidligere vist at kreftsvulster påvirkes av stromacellene. Forskere har nå utført mikromatriseundersøkelser og vist at genespresjonsmønsteret fra tumorstroma kan predikere prognosen hos pasienter med brystkreft [Nat Med 2008; 14: 518–27].

Ved hjelp av mikrodisseksjon isolerte forskerne tumorstroma og normale stromaceller fra 53 brystkreftpasienter. Genuttrykket i disse ulike celletypene identifiserte subtyper av tumorstroma som korresponderte med god og dårlig prognose. På bakgrunn av disse resultatene presenterte forskningsgruppen en liste med 26 gener som hadde prognostisk betydning i denne og i andre, tidligere publiserte, brystkreftpopulasjoner.

Influensavaksine ikke effektivt hos barn

Influensavaksinering virket ikke forebyggende for sykehusinnleggelse og legebesøk hos barn under fem år. Det viser resultatene av en kohortstudie publisert i *Archives of Pediatric and Adolescent Medicine* (2008; 162: 943–51).

Til tross for at influensavaksine er anbefalt for barn i alderen 6–59 måneder i USA og i flere andre land, finnes det lite dokumentasjon for vaksineeffektivitet i denne gruppen. Forskerne sammenliknet vaksinasjonsstatus for barn med influensa med barn uten influensa i løpet av 2003–04 og 2004–05.

Behandling av feber hos barn

Ibuprofen er bedre enn paracetamol og like effektivt som kombinasjonen paracetamol pluss ibuprofen ved behandling av feber hos barn.

I en prospektiv og randomisert undersøkelse rekrutterte man 156 barn i alderen 0,5–6 år fra 35 allmennpraksissentre. Ved randomiseringen hadde de en aksillær temperatur på 37,8–41,0 °C. Barna ble randomisert til behandling i hjemmet med enten paracetamol (15 mg/kg), ibuprofen (10 mg/kg) eller en kombinasjon av begge.

I de første fire timene var feberepisodene like lange enten barna fikk kun ibuprofen eller kombinasjonsterapi. Feberen hos dem som fikk kombinasjonsterapi, varte 55 minutter kortere enn hos dem som fikk paracetamol alene. Ibuprofen alene fjernet feberen like raskt som kombinasjonsterapi, mens kombinasjonsterapi nedsatte feberen 23 minutter hurtigere enn paracetamol. Ibuprofen bør være førstevalgspreparat ved feber hos barn, og man kan overveie kombinasjonsterapi i de første 24 timene, mener forfatterne.

– Febernedsettende behandling av barn er svært ofte foreldreordinert. Risikoen for feildosering ved kombinasjonsbehandling

Bruken av antipyretika har vært sterkt omdiskutert i de senere år. Illustrasjonsfoto Colourbox

er større. Kombinasjonsbehandling for å lindre feber bør nok derfor unngås. Mange foreldre er dessuten fortrolige med bruk av paracetamol, sier Niels Henrik Valerius ved Barneavdelingen, Hvidovre Hospital, til Ugeskriftet (2).

Erlend Hem
erlend.hem@medisin.uio.no
Tidsskriftet

Litteratur

1. Hay AD, Costelloe C, Redmond NM et al. Paracetamol plus ibuprofen for the treatment of fever in children (PITCH). *BMJ* 2008; 337: a1302.
2. Csillag C. Ibuprofen nedsætter hurtigere end paracetamol feber hos børn. *Ugeskr Læger* 2008; 170: 3204.

Langtids psykoterapi er effektivt

Psykoterapi som pågår i lang tid er effektivt ved komplekse psykiske lidelser. Det viser en ny metaanalyse.

Langtids psykoterapi har vært en kontroversiell behandlingsform innen psykiatrien fordi man har manglet overbevisende dokumentasjon av effekt. Nå har forskere gjort en metaanalyse for å se nærmere på virkningene av slik behandling ved komplekse psykiske lidelser (1).

I analysen inngikk 11 randomiserte, kontrollerte studier og 12 observasjonsstudier publisert i perioden 1960–2008. Studiene omfattet 1 053 pasienter som var blitt behandlet med individuell psykodynamisk psykoterapi i mer enn ett år eller i over 50 behandlingssesjoner.

Langtids psykodynamisk psykoterapi viste store og stabile effektstørrelser i behandlingen av mennesker med personlighetsforstyrrelser og langvarige eller multiple mentale lidelser.

– Det er lettere å studere og dokumentere effekt ved bruk av enkle teknikker for avgrensede problemer. Det er imidlertid urealistisk å forvente at pasienter som i store deler av oppveksten har opplevd utrygghet og negativ læring skulle oppnå varige endringer i forståelsen av seg selv og

andre etter noen få terapitimer, sier overlege i psykiatri Øivind Ekeberg ved Akuttmedisinsk avdeling, Ullevål universitetssykehus.

– Det er vanskelig å etablere standardiserte metoder for slik behandling. Det er begrenset hva en ICD-10-diagnose sier om en persons historie og konflikter. Innholdet i terapiene må variere i henhold til problemene. Det tar tid å etablere trygghet og tillit slik at pasienten kan ta opp sårbare konflikter og bearbeide disse. God psykoterapeutisk behandling er ikke bare til hjelp for pasienten, men også for familie, venner og kolleger.

100 timer terapi koster under 100 000 kroner, noe som ikke dekker mange dagene i en sykehusavdeling. Økt vektlegging av økonomien kan medføre at flere får en viss behandling, men at denne blir kortere og mer overfladisk. Derfor er det nødvendig med studier som denne, slik at man kan få dokumentert en virkelighet som så mange pasienter og klinikere har erfart, sier Ekeberg.

Erlend Hem
erlend.hem@medisin.uio.no
Tidsskriftet

Litteratur

1. Leichsenring F, Rabung S. Effectiveness of long-term psychodynamic psychotherapy: a meta-analysis. *JAMA* 2008; 300: 1551–65.